Իսթանպոլ իչին սէնէլիք
գըյմէթի 8 մէճիտ.
6 այլըգ 4 »
3 այլըգ 2 »

Թաշրալար իչին բօսթա
ուճրէթի պիրլէ օլարագ,
Սէնէլիք գըյ. 10 մէճիտ.
6 այլըգ 5 »
3 այլըգ 21/2 »

Կլան նիւսխէմիզ սա-
թըլըր իքի կաւ բարա-
յա գըյմէթէ:

Մանզումէի Էֆքեար

1294 ԹԷՄՈՒԶ 10
ՃՈՒՄԱԱ ԻՐԹԷՍԻ
ՄԻՒՆԱՏԻՒ ԵՐՃԻԵԱՍ
1878 ՅՈՒԼԻՍ 15 | ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՅՈՒԼԻՍ 27
1295 ՐԷՃԷՊ 27
Նօ. 3806

Իլանաթըն պէհէր
սաթըրը 1 ինճի աէֆա
3, Չինճի աէֆա 2,
Յիւնճիւ վէ սայիր աէ-
ֆալար իչին 1 գը. իլան
սըրասընա գօնուլմա-
եան իլան սաթըրը 5 գը.
Մէքթուպ վէ սայի-
րէ, Գալաթասարա Բէնճ-
չէնայիճ բաղչըսընա
վարըր Նր. 41 Խըսք խա-
նընտա Կարապետ Ե-
ֆէնտիեան խումն իր-
սալ խըլընճէք տըր:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱՃԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Աթինա, 26 յուլիս

Վիւքէլա Թարաֆըլըսը օլան Էթնիքօն Բնէվմա ղազէթասը տէեօր քի «Բուժ ղազէթալարընըն նէշրիեաթընա բաղմէն, Պապը Ալի, գօնկրէնին արզուսու իւզրէ, եէնի սինօրլարըն թայինի հաքգընտա Եունան հիւքիւմէթի իլէ ուզլաշմաեա, վէ Եունան մէսէլէսինի, տէվլէթլէրին արզուսու վէճհ իւզրէ սուլհէն թէսվիէսինէ մէյլոլ պուլունմազտա տըր»

ՏԱԽԻԼԻՅԷ վէ ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Տիւնքի կիւն սէլամլըգ ըսմի ալիի Մէճիտիէ ճամիի շէրիֆինտէ իճրա պույրուլմուշ, վէ մուախխարըն Եըլտըզ սէրաեը հիւմաեունունտա պիր մէճլիսի մախսուս ինադըտ էյլէմիշ տիր:

—Իչիմալիլէրինէ կէօրէ, Րուսիա մէմալիքինտէ պուլունան Օսմանլը էսիրլէրի 67 պին րաատէլէրինտէ օլարագ, Սէվասթաբօլտա թէճէմմիւ իտիեօրլար իմիշ: Պու սէֆէրտէն Պապը սէրասքէրիտէն պունլար իչին էլպիսէ վէ աեագ գապը հազըրլանմագտա օլուպ, պունլարըն եօլ մէսարիֆի տախի թէսարիւֆ օլունարագ, պու կիւնլէրտէ ճէլպինէ պաշլանըլաճագ իմիշ:

Մէզքիւր էսիրլէրին Րուսիատա պուլունտուգլարը միտտէթ զարֆընտա, վագը օլան մէսարիֆլէրին թէսվիէսի իչին տախի Թարաֆէյն պէյնինտէ մուզաքէրէ հասըլ օլմագ իւզրէ պուլունմուշ տուր:

—Րոտօղ ճրպապը ղըեամը նէզարէթէ մէմուր օլուպ, Ֆիլիպէ Թարիգիյլէ կէչէն կիւն Տէրսաատէթէն հարէքէթ իտէն միւլթէզիմ գօմիսիօն, կէչէն բազար իրթէսի կիւնիւ Ֆիլիպէտէն Եալիրէնէէ կէլէրէք, օրատան Տէշէ-Ագաճ վէ Կէօմիւրճինէ Թարիգիյլէ Սուլթան-Եէրի նահիէսինէ ազիմէթ էյլէեէճէք իմիշ:

—Թէրճէմանը Շարգ ղազէթասընըն, պու քէրրէ մաղհարը աֆվը հայրէթի Բօտիշահի օլարագ, պէթէքըրար նէշր ու իխրաճընա իրատէյի սէնիյէէ շէրֆսուտուր էյլէմիշ տիր:

—Հուսուսու Եունանիստանին թաահիհի քէյֆիէթի իչին թէշքիլ իտէն գօմիսիօնա, Ինկիլթէրրա տէվլէթի թարաֆընտան Մ. Մէրին թային օլունմուշ տուր:

—Սթանտարտ ղազէթասընըն եազըղընա կէօրէ, յուլիսին օրթալարընտա Լօնտրատա պուլունան Միտհաթ բաշա հազրէթլէրի, բէքնա տը Կուլ հազրէթլէրինին սէրաեընտա ազիմէթ էյլէմիշ. վէ պիթթէսատիւֆ գրալիչա հազրէթլէրի տախի օրատա թէշրիֆ իթմիւքլէրինտէն, մէլի աէզը միւշարիլէյհ բաշայի միւշարիլէյհի վալիտէսի հուզուրունա չըգարմըշ, վէ միւշարիլէյհա թարաֆընտան մաղհարը գապուլ օլմուշ տուր:

—Տիւնքի նիւսխէմիզտէ, էմէլլէրի կիւնքի Պուրիէ տ'Օրիան ղազէթասընտան ալարագ, բազար կիւնիւ Քալսարըն Պիւյիւք Ասատա միւրախքըլէրի պալօսա, Գարտան բաշա հազրէթլէրինին հարէմլէրի տախի պուլունտուգլարը եազմըշ իտիք տէ, պու հավատիսին եանլըշ օլտուղու մէզքիւր ղազէթանըն սոնքի նիւսխէսինտէ միւնտէրիճ օլմագլէ, պիզ տախի թաահիհի քէյֆիէթէ իպթիտար էյլէտիք:

—Մէմուրինին սուրէթի հազըրլանտէ ինթիխապը, եանի հէր օլուպ օլմազըգլարընը, վէ մէմուրիէթլէրի աէրէճէտէ մալումաթ վէ ըսթիաթը մաթլուպէ յի ճամի պուլունուպ պուլունմատըգլարընը թէֆաղըգ իչին, փէվգալատէ պիր մէճլիսի ինթիխապըն եագընտա թէշքիլ պույրուլաճագը իշիտիլմիշ տիր:

Հաթթա պազը միւսթէխտէմ մաէլլէրէ կէօնտէրիլէճէք մէմուրլարըն Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ լիսանլարընա աշնա պուլունմալարը տախի լազըմ կէլէճէքի րիվայէթ օլունուեօր: (Օսմանլը)

—Նարտէ գազասընա թապի Տիմարիօ մէվգըինտէ Սղօլիգարիա նամ մէվգըեա կիտէն եըղագ գաֆիլէսինի վուրմագ էֆքեարըյլա Սղօլիգարիաեը իւչ սաաթ պէրիսինտէ վէ Պրինօս-Տէրէ թապիր օլունան գաեէթ սարբ պիր մահալլատէ բուսու գուրմուշ օլան էքի եօլ աղըզըն միւթէճավիզ Եունան աշգըյի իլէ աշգըյի Շահանէ պէյնինտէ տէօրթ սաաթ գատար մուհարէպէ խուլէրէք, աշքէրի Շահանէ իքի նէֆէրին տէօրթ մէքեարէճի մէճրուհ օլտուղու, վէ Եունանըլըարտան օն պիրը մագթուլ մէճրուհանէ գալըպ, մէճրուհլարընըն մըգտարը չիմտիլիք մալիւմ օլմաղը, վէ գուտսուրունուն Եունանիսթանա ըրճաաթ էթտիկի, Թիւրքճէ ղազէթալարընըն ճիմլէսի հավատիսաթընտան տըր:

—Տէրսաատէթ Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Ֆուրնիէնին մէզունէն վէ մուվագգաթէն Ֆրանսաեա ազիմէթ իտէճէկի ղազէթալարտա կէօրիւլմիւշ տիւր:

—Ալաֆրանկա յուլիսին օն սէքիզինճի կիւնիւ, Ինկիլթէրրա մէճլիսի մէպուսանընտա Մ. Օթուէյ, Րուսիանըն Այ-Ստէֆանօս աէանամէսի իգթիզասընճա, Թաղմինաթը հարպիէէ օլարագ, տէվլէթի Ալիէէտէն թալէպ էյլէտիկի 40.000.000 լիրատան սարֆը նազար իտիլիպ իտիլմէտիկինի, վէ Ինկիլթէրրա թէքլիֆատընտան օլուպ, տէվլէթի Ալիէէ աահտը մաթլուպունուն մէնաֆիյի մուհաֆազա իտիլէճէք իւզրէ, Ինկիլթէրրա տէվլէթինէ պազը թէտաբիր իթթիխազ օլունուպ օլունմատըղընը սուալ իթմիշ տիր: Միւսթէշար Սըր Ստաֆօրտ Նօրթքօթ տախի աէմիշ տիր քի, կէչէնտէ մէճլիսէ արզ օլունան թաճրիրաթտա, լօրտ Սալիսպըրի պու մատտէեէն պահս իլէ, Րուսիա վէ Ինկիլթէրրա մուրախխասլարընըն վագը օլան իֆատէլէրի հաքգընտա իգահաթ վիրմիշ տիր: Պինաէն ալէյհ տէվլէթի Ալիէէ, մուհարէպէտէն էվվէլ վուգու պուլան իսթիգրազաթ թաահվիլաթը սահապլարընըն ալաճագլարընը թէմամէն թէէտիէէ իթմէսինէ, թազմինաթը հարպիէէ իթթիխաթըն հիչ պիր վէճհլէ մանի օլամազ:

—Իրան շահը հազրէթլէրինին Վիէննատա պուլունտուգու միտտէթ զարֆընտա, Խուզիսթան նամ նէվահիսաթ թօփրաղըն պիր գաչ պաթարեա իլէ 26,000 ասքէր վէրէնտէ Թիւֆէնկին Իրան տէվլէթինէ թէսլիմի զըմնընտա, Ավուստրիա հարպիէէ նազըրը իլէ պիր մուգավէլէ աղտ իթմիշ օլունդուղու Վիէննատան եազըլըեօր:

—Տէյլի Նիւս ղազէթասընըն Պէրլին մուխպիրինտէն պիրիչ օլունդուղու մալումաթա նազարէն, Գրայիս ճէնէրալսինին Ինկիլթէրրաեա թէրքինէ մուգատտէմ, Հէրկէզանտա ճէնէրալինին տախի Ինկիլթէրրա տէվլէթի թարաֆընտան Ալմանիա տէվլէթինէ թէպրիք մուգատտէրի իմիշ:

—Գըլատրը ճէնէրալսինտէն Իսքէնտէրունէ գատար սէնիլ ազիմէթ պիր թէլէկրաֆ խաթթը թէմտիտ օլունաճաղը, վէ պունուն իչին մէզքիւր թէլէկրաֆ գումբանեասը միւտիրլէրինտէն պիրինին ճէնէրալ մէզքիւրէն Կիթմէք իւզրէ եօլա չըգմըշ օլտուղու Լօնտրատան եազըլըեօր:

—Պոսթան սպթէմ ղազէթալարընտա եազըլտըղընա կէօրէ, կէչէն սէնէ, Ավուստրիանըն թօ գազասը զարարէլէրինտէն զարար Մաղյար գարտաշըրընտա, Էրտէլի մաշլերի օլարագ, Զէրէնթէ օթեէլըրընտէ գասաբանըն սիւրիւլմիշ, Էրտէնի մէլլէթինտէն Զէյթուն Կիրաչեա նամընտա պիրինին թաքիպ օլունմագտա իտի: Պու տէֆա Թուրինտէ տութուլարագ, Բէշտէ գարտաշըրը թէֆթիշ օլունդուղու, պէշ պին գուրուշ գատար եազըլըեօր: Մաճառիսթան պու բէլիմէտէն իտարէտէ օլմագտա, Ավուստրիա հաքգընտա միւսաատէ իթմիշ տիր:

—Փարիզտէ Պուրտար միթէլիբրանտը, պու Լիւնէրաէ Մ. Կլատսթօնա պիր մէքթուպ

Էքսէրէնալէ արզ իթմիշլէր տիր: Մ Կատօթէն օլ պապտէ պէեանը թէշէքքիւր էյլէրտըլէր, Պուլղարլարըն, Խրիսթիանլըղ վազիֆէսինէ իթմամ իտէրէք, հէր կէօնտա հագգըզլըգ վէ ֆէնալըգ իճրասընտան ճէթինմաք իմտէճէքլէրինի իւմիտ էյլէմիշ տիր:

—Պէրլինտէն ալաֆրանկա յուլիս 19 թարիխիյլէ Բալ Մալ Կաղէթ նամ ղազէթաեա եազըլտըղընա կէօրէ, Րուսիա տէվլէթի Անատօլուտա քէնտի մէնաֆինի կէօզէթմէք նիեէթիյլէ, էգուլ մահալլէրէ գօնտուրուլար թայէն իտէճէք տիր: Բէզարէք րիվայէթէ նազարէն, Րուսիա տէվլէթի, Օրէնպուրկ շէհրինտէն Օրթա Ասիաեա գատար, 800 քիլօմէթրօլուգ պիր տէմիր եօլուն ինշասընա գարար վիրմիշ, վէ մէզքիւր տէմիր եօլուն մէսարիֆի ինշաիեէսինին թէտարիքի իչին, պիր իսթիգրազ ագտ իթմէք թասավվուրունտա իմիշ:

—Ֆրանսանըն Ագ տէնիզ ֆիլօսունտան տէօրթ զըրհլը սէֆինէ Բիրէէէ վուսուլ պուլմուշ օլտուղու կիպի, օրատա պիր գաչ Ֆրանսըզ հարպ սէֆինէսի տախի պէքլէմէքտէ իմիշ:

Բալէթրօ նամ Իթալիա զըրհլը Փըրգաթէյնի, Շիրա լիմանընտա վարըդ օլմուշու, վէ Եունան տէվլէթինին տախի մէզքիւր լիմանա իքի զըրհլը սէֆինէ կէօնտէրտիկի օրատան խապէր վիրիլիեօր:

Իսթիտլալէ կէօրէ, հուսուսու Եունանիստանին թաահիհի մասլահաթընտա, տէվլէթ Ալիէէ վէ Եունան տէվլէթի պէյնինտէ թէքէվվիւն իտէն իխթիլաֆ մէյլի, տիկէր տէվլէթլէր տախի օ սէվահիլէ սէֆայինի հարպիէէ իրսալինէ գարար վիրմիշլէր տիր:

—Պիր գաչ կիւնտէն պէրի Եամպօլտա օլան ժէնէրալ Թօթլէպէնին պէրու Նամիգած օլան ժէներալ Թօթլէպէնի հաստալըգընա մէպնի սէֆէրի թէհիր իթմիշ տիր:

—Փուրիէ տ'Օրիան ղազէթասընտա օգունտուղունա կէօրէ, պու կիւնլէրտէ Ալմանիատան Պէյօղլունա մէմուր պիր գումպանեա կէլէրէք, աղ պիր միւտտէթ գարփընտա պէյն ալթը պին Օսմանլը լիրասը գազանմըշ, վէ հինէ մէմլէքէթինէ ավտէթ էյլէմիշ տիր:

—Բէզգալիք մէզքիւր ղազէթանըն րիվայէթինէ նազարէն, աղ պիր վագըթտան պէրու Տէրսաատէթէ կէլմիշ օլան պիր Քաթօլիք քիմսէ, էվէլքի կիւն սաաթ էքի տիրաթտա քիւլլիւքի իլէ Թէրէ-Պաշընտան կէչէր իքէն, գարշըսընա իւչ քիշի չըգըպ, «պիր չէյ գալմըշ իթմէ՞ն մի» տէեէ սօրմուշ խալէր, մէրգում տախի «խաեըր» տէմէսինտէն, «իւզէրինի եօգլա պագալըմ» տէրէլէր, վէ մէրգում հալէս թէրէտտիւտ իթմէքտէ իքէն, պըչագլարըն չէքիպ քէնտիսինի, մէրգումուն մուխաֆէզէսինի եաղմա, իսթէֆալարընը գըրագ ուֆագ քէճէլի գըյմէթլի պիր եւզիւք ալդըգտան սօնրա, 45 ասքէր լիրալըգ Օսմանը պուլունան պիր ուֆագ քէսէսինի ալըպ, կէր պիր սըւրէ Թարաֆը փիրար իւնէրլէր: Զէվալլը Թաշրալը իսէ չաշըրըպ «խըրսըզ» «բօլիս» տիեէ պաղըրմաեա պաշլամըշ, վէ տօղրու Պէյօղլու միւտիրիէթինէ կիտիպ, վագեայի հալի խապէր վիրիր: Վէ մուհաֆըզլարա գարագօլ թարաֆընտան խըրսըզլարըն թարսինէ կիտիլմիշ իսէ տէ, քէնտիլէրի լազըմ իթթիլմագ օլունամամըշ տըր:

—Էտիրնէտէն յուլիս 24 թարիխի իլէ Փուրիէ տ'Օրիան ղազէթասընա եազըլըեօր:

«Կէչէն բազար իրթէսի կիւնիւ, Րուսլար պուլղարընա կիտէնլէր օլան միւխթէլիֆ գօմիսիօն ագաամ չէհրիմիզէ կէլմիշ, պուրատան տա Տէշէ-Ագաճա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր: Տէշէ-Ագաճտան, կէօրիւլէն լիւզում իւզրէ գօմիսիօն սաիր մահալլէրէ կիտէճէկտիր:

«Սօն վագըթլարտա, պիր չօգ ասքէրլէր տահի թէմէլլիւքլէրի պունլարըն Զաղարա, Եամպօլու, Կըզանլըգ վէ մահալլէ սայիրէ էհալիսինէ, պիր թագըմ պէլալարըն թէսլիթ իթմէքտէ, պինայէն ալէյհ պունլարա հէր կէօն իչին պիր թէրճէմանըն, հէմ ճիհէթինտէն էհալինին հիճրէթլէրինէ պիր չարէսի պուլունամագտա, հէմ տէ ճիհէթինտէն մուհաճիրինին իսքեանը մասլահաթը թէհիր իթմէքտէ, իհթիմալ իւզրէ մէմլէքէթ սաքինլէրինին եէրլէրինէ գոնմագ իմքեանը եօգ տուր: Րուսլար պունուն չարէսինի պուլամըեօրլար, Պուլղարլար իսէ սըգըշըգ հալտա գալըեօրլար, Րուսիա պունտան մէմնուն կէօրիւնմէքտէ տիր:

«Եէնի մէմուրլարա գարշը, Պուլղարլարըն սէօզլէրինէ պագըլըրսա, Րուսիա հիւքիւմէթինին Պէրլին մուահէտէսինի գապուլ էթմէքլէ, Բիւլղարիստանըն Օսմանլը տէվլէթինէ պաղլը գալաճաղընը տիւշիւնմէքտէն իքէն, Թիւրքլէրին ըսլահ իթմէքլէ միւքէլլէֆ օլտուղու, եէնի ըսլահաթըն թաթպիգինտէն Պուլղարլարըն իսթիֆատէ էյլէմէլէրինէ ... էթմէքտէ տիրլէր:

—Արքիրօ-Գասթրօտան ղազէթայի մէզքիւրէ եազըլըեօր:

Խանանըն սէմթլէրի կէօրիւլիւեօր. պիր չօգ հաղալարըմըզըն ումումէն սէֆալէթ հիւքմ իթմէքտէ տիր. վէ պիր չօգ ֆամիլեալար (պախուսուս Խրիսթիանլար) աճ գալմագտա տըրլար: Խըրսըզլըգ իլէ ճինաեէթ բէք սըգ վուգու պուլուեօր. սոկուտ վիրիլիր զօրգունլուգ քիմսէէ տըշարը չըգամամագտա ճէսարէթ իտէմէեօր: Պիր թագըմ հայտուտ սէօյլիւքլէրի հէպէթին հէր թարաֆըն թօլաշըպ իթմէքտէ, սէքէրլէրի քէօթիւլիք գըլմագտա:

Պու հայտուտլարը թագըպ իչին պիր պօլիս աշքէրի Տէլվինօտան հարէքէթ իթմիշ օլան քիւչիւք պիր պալիւք պիր պապայի Հիւսէյին էֆէնտի տէ Թէրէլին եօլու իւզէրինտէ պիր հայտուտ պէօլիւքինէ թէսատիւֆ իթմիշ, հայտուտլարըն իչինէ նէֆէր թէլէֆ օլունարագ գաչագլարըն ... սօնրա պուլունամամըշ: Պունլար միւմիւքէլլէֆ լ'օրտուքէրինտէն ֆիրար իտէրէք իճէ թէ, արգալարընտան աթէշ իթիլիպ, իչէրինտէն պիրինի ֆէվթ վէ տիքէրի աղըրճա մէճրուհ օլմուշ տուր:

Գորֆուտան ալտըղըմըզ խապէրլէրէ մուճիպ կէօրէ օլուպ, Միսոլիմանլարա թէսատիւֆ իտէրէք իճրա էյլէտիքլէրի իթթիհամ իթմիւրիւեօրլար: Էլիրօսուն հէր թարաֆընտա կէօնիւլլիւ ֆըրգալարը թէշքիլ օլունուր, վէ տէվլէթի Ալիէէ, Եունանա տրապի թէրքինէ րազը օլմազսա հալատէ տախի, սօնունա գատար մուհարէպէ իթմէէ հազըրլանըեօրլար: Գունուն իչին գօմիթէլէր թէշքիլ օլունուեօր, վէ հէր տէվլէթի Ալիէէ Եունանա տրապի թէրքէ էյլէմէզ օլուր իսէ, գան ագաճագ տըր: Եունան խալգը Արնավուտլարըն մէնֆաաթը տըր:

—Իսլայի գավայիմ գօմիսիօնու սալը կիւնինէ գատար օլան հասըլաթը 15 միլեօն 312,150 գուրուշա պալիղ օլմուշ տուր:

—Պու կիւնքի Լա Թիւրքիէ պանգը Օսմանի թարաֆընտան աթիսալի իլան իթթիրիլմիշ տիր.

«50 գուրուշլուգ Փ'իլլիանօլըգ գայիմէ համիլլէրինէ ըրճա օլունուր քի մէզքիւր գայիմէլէրի, Ֆիլիկանըն գայիմ իլէ տէպտիլէ իչին պանգանըն Իսթանպոլ Թարաֆընտա օլան շիւպէսինէ կէօթիւրսիւնլէր:

26 յուլիս 1878

—Վագըդ ղազէթասը, պիզիմ պիր պէնտիմիզտէն, քէյֆիէթէ կէչէն օն սաթըր գատար պիր չէյ պըրագ աէրճ իթմիշ, վէ պու գազասըըը, աշըրը մէրթէպէ թէշվիֆինի մուճիպ օլմուշ իսէ տէ, մէշրուլիեէթիմիզտէն նաշի, պու կիւնէ գատար ճէվապ վէ թէրպիէեսինի վէրէմէմիշ իտիք, վէ պու կիւն տախի նէրիմիզ միւսաատէ իթմէլիքինտէն, բաղըր իրթէսինէ թէէխիր խըլըմըշ տըր:

Մէքթէպի Սուլթանինին թէվզիի միւքեափաթ ըէսմի, բէնճէնպիհ կիւնիւ շուրայի տէվլէթ ըէյիսի Ալի բաշա, վէ մէմուրը մալիեէ նազիրը Քեաանի բաշա, վէ խարիճիեէ միւսթէշարը Ցավա բաշա, վէ մէարիֆ նազիրը Միւնիֆ էֆէնտի հազարաթը, վէ պազը մէմուրինի տէվլէթ հազիր օլտուղլարը հալտէ իճրա վէ խիթամը ըէսմը թէվզիտէ մէքթէպ միւտիրի էֆէնտի թարաֆընտան պիր նութգ իրատ օլունմուշ տուր։

—

Կէլիպօլուտա պուլունան Ինկիլթէրրա տօնանմասը գօմանտանը ամիրալ Գոմրէլ մուվագգաթէն էվվէլիսի կիւն Ցէրիսատէթ կէլմիշ տիր։

—

Գոնսթիթիսիոն ղազէթասը, «Իթալիա» իւնվանը յլա ուզուն պիր պէնտ նէշր իթմիշ, վէ պունտա Իթալիա տէվլէթի, Դրպրբս իշին հէր նէ գատար զահիրէն իթիրազ իլէմէսէ պիլէ, պու գազիէնին, ումում Իթալեանլարա պիր տաղը տէրուն օլտուղունու պէեան իլէմիշ տիր։ Զիրա գրալ Հիւմպէրթին քէնտի վէ խանէտանը Դրպրբս գրալլարը իւնվանը հայիզ պուլունուեօր։

Դրպրբս զաթէն վէնէտիքլիլէրտէն Օսմանլըլարա կէչիպ, գրալը միշարիլէյհ վէնէտիքլիլէրին վարիսի օլտուղունտան պաշգա, Մալթա տախի պիր Իթալիա ճէզիրէսի օլտուղունտան, Դրպրբսլա պէրապէր իքի Իթալիա ճէզիրէսինէ պու կիւն Ինկիլթէրրա մալիք պուլունուեօր։ Մալթատա Ինկիլթէրրա ասքէրի պուլունմասը, Իթալեանը կէօղիւնտէ թիքէն կիպի տիր։ Ինկիլթէրրա չիմտի Դրպրբս ճէզիրէսինի ախզ իլէ, մալիք օլտուղու մէվգէյի հարպիէեէ, տիկէր տէվլէթլէր տէնիզի արասընտա պիր մէվգէյի հարպի տահա իլավէ էյլէմիշ տիր։

Ինկիլթէրրա, Իսպանիա զբթասընտան օյան Ճիպրալթար, վէ Իթալիա զբթասընա միւթաալիգ պուլունան Մալթա, վէ Արապիսթան զբթասընտան օյան Ատէն, վէ Մբսբը էօլքէսինտէն Բիրիմ, վէ Ալմանիա զբթասընտան Էյիկօլանտա մալիք իքէն, պու քէրրէ գատիմտէն Վէնէտիկ մալի օլուպ, չիմտի Օսմանլըլարը նէտի զապթընտա օյան Դրպրբսը իլավէ էյլէմիշ տիր։

Խիւրատսի քէլամ, Ինկիլթէրրա քիւրրէյի արզը գուշաբեօր, վէ հէր հալտէ Էվրօբաեը պիր տայիրէ էյնտէ

հասը ու թազեիգ էյլէեօր։ Հէր նը, գատար կէչէնլէրտէ Ինկիլթէրրա, վէնէտիք տէնիզինէ նէզարէթ իտէն Գիբրալթարու Եուանա թէրք էյլէմիշ իսէ տէ, Մալթա տախի պու նէզարէթի էյֆա էյլէտէյի ճիհէթլէ, պունա բազի օլմուշ տուր։ Դրպրբս Գիբրալթարտան տահա էհէմմիեէթլի օլտուղունտան, Գիբրալթարու թէրք էյլէտէյի զէման, Ինկիլթէրրանը նազ՝ըը Դրպրբսա տէօնմիշ օլմասը գապիլ տիր։ Դրալիչա Վիգթօրիա, սայիր իւնվանլարը զէյրինէ պու տէֆա Դրպրբս իւնվանը իլավէ էյլէմիշ տիր։

—

Պու տէֆա Պէլկրատտան Նիշէ գատար պիր տէմիր եօլ խաթթը ինշասը իշին Սըրպ իմարէթի իլէ միւզաքէրէ իթմէք իւզրէ, պիր Ավսթրիա զումբանեասընտան պիր իքի մէմուր Պէլկրատա ազիմէթ էյլէմիշ տիր։

—

Պէլկրատտան եազըլտըղընա կէօրէ, Ռուսիա էրքէանը հարպ զապիթանընտան պիր գաչ քիշի, մէվգէյի հարպիէեէ իշարէթ վազ էյլէմէք, վէ իսթիհքամաթը մուպէեէնէ իթմէք իւզրէ, Ցրին նէհրինին պօեունա, վէ Թիմօք հուտուտունա միթվէճհիհէն հարէքէթ էյլէմիշլէր տիր։

—

Պիր միւատէթտէն պէրու հավուզտա թամիրտէ պուլունան Սէլիմիեէ ֆըրգաթինի հիւմաեունունուն թամիրի խիթամ պուլարագ, եվվէլիսի կիւն Թէրսանէտէն չըգմըշ, վէ պիր գաչ կիւն սոնրա, Պահրը Սէֆիտտէ պուլունան ֆիլօ իլէ պիրլէշմէք իւզրէ օճանիպէ ազիմէթ էյլէեէճէք տիր։

—

Պու քէրրէ Ալմանեա իմբէրաթօրու, ըրէնս Պիսմարգը, գօնկրէտէ պիր նէթիճէյի սուլհիեէ իսթիհսալի էմրինտէ վուզու պուլան մէսայի վէ իգտամաթընը թագտիրէն, պէյիւք գէթատաքի ըէսմինի քէնտիսինէ իթա վէ իհտա էյլէմիշ տիր։

—

Իսբանեատա պիլա վ՝էլա վէֆաթ իտէն գրալիչալարը, Իսբանեա գրալ վէ գրալիչալարընա մախսուս օլան գապրա տէֆն իտիրմէմէլերի ատէթը գատիմէտէն օլուպ, պու քէրրէ վէֆաթ իտէն Իսբանեա գրալիչասը հագգընտա տախի պու գահտէեէ բիհաեէթ օլունաճաղընտան, զ՝վճի գրալ Ցօն Ալֆօնս, պէշ միլեօն ֆրանգ սարֆըյլա սիա իլէ ուզաշբպ մէմալիքի Օ մանիէյի թագսիմ էֆքեարընտա պուլունտուղու խնատ օլունմուշ իտի։ Պէն պու պապտէ բէք չօգ քէրրէ էֆքեարըմը պէեան իթտիմ, վէ նէ Ռուսիա իլէ ուզաշմագ, վէ նէ տախի Ռուսիա իլէ պերլիքտէ հարէքէթ իթմէք թասավվուրու օլմատըղընը սէօյլէմիշ իտիմ։ Պալգանըն զարպ թարաֆընտա Ռուսիանըն էֆքեարընա թէվֆիգ հարէքէթ օլունմատեաճաղընը, վէ հուտուտը ճէնուպիսինտէ պիղի տայիմա թէհտիտ իտէճէք պիր բանսլավիզմ օճաղընըն թէէսսիսինէ թէհամմիլ իտէմէեէճէկիմիզի տէ պէեան էյլէմիշ իտիմ։

Շարգտա բօլիթիգամըզընը պաշըճա մէշղուլիեէթի, մէնաֆիիմիզի, վէսայիթի սուլհիեէ վէ իճապ իտէր իսէ սիլահ գուվվէթի իլէ թէէմինտէն իպարէթ օլուպ, չարզընը ահվալինէ եաբընը Էվրօբանըն գարար վիրէպիլէճէյինի իսէ, նազարըմըզտան տուր իթմէմիշ իտիք։

Ռուսիա ուզուն պիր մուհարէպէտէն սոնրա, Այ-Սթէֆանոս մուահէտէսինի ազտ իթտի։ Պատէհու Ռուսիա Ավսթրիա իլէ այրըճա ուղաշմաեա չալըշտը իսէ տէ, Ինկիլթէրրատա մուվաֆֆագ օլամատըղը կիպի Ավսթրիատա տախի մուվաֆֆագ օլամատը, վէ պիլ ախիր Ավսթրիա խարիճիեէ նէզարէթի թարաֆընտան թէքլիֆ օլունան գօնկրէ իճթիմա էյլէմիշ տիր։

Գոնկրէ հազգընտա էֆքեար միխթէլիֆ օլուպ, պաղըլարը էֆքեարընճա, գօնկրէ տահա զիեատէ չիտէթ իլէ հարէքէթ իտէպիլիր, վէ տահա զիեատէ իշ կէօրէպիլիր իտի։ Պու էֆքեար սահիհ իսէ տէ, պէն պու էֆքեարա իշթիրաք իթմէմ։ Հէր հալտէ գօնկրէ, դալիպ տէվլէթէ, ճէպրէն ապտ իթտիյի չէրայիթինտէն պիր չօգ-լարընը, Էվրօբանըն արզուսինէ բիաեէթէն թէրք իթտիրմէեէ մուվաֆֆագ օլտուղունտան, պիր պէյիւք մուդաֆֆէրիեէթք մանէվրէսի ինքեար օլունմամագ։

Պօնտաեա վէ Հէրսէքէ ասքէր սէվքինէ կէլինճէ, գօնկրէ, մէգբիւր էեալէթլէրտէ իտատէյի ասայիշի Ավսթրիա վէ Մաճարիսթան տէվլէթինէ թէրք իթմիշ տիր։ Չիունքի, Էվրօբա զանն իթմէդ իտի քի տէվլէթի Ալմեէ պունու եաբմանեա միւդիէտիր օյուն։ Պու գարարլա Ռուսիա իլէ ուզաշըրմըշ տըր տէյի զանն օլունմամալը տըր։ Այ-Ըս-

ԷՍՐԱՐԸ ՀԻՆՏ

— 46 —

27

ՖԻԼԻԷՐԻՆ ԴԱՊՐԻՍԹԱՆԸ

Օգուեանլարըմըզընը պիզիկէ պիրլիքտէ օլարագ, վազթիյէ թասիեաթընը պազը կէօնա հարէքէթլէրի սէպէպինէ ատազլարընը արասընտան աշըրմըշ օլան, վէ մուգատաս տէրէնին իշէրիսինէ կիրմէք իշին պիրմէք թարիգ պուլունան էյրի պիյրիւ վէ տար կէշիատէն կէչմէէրինի ըէճա իտրիպ։

Մէքբէր տէրէտ վուղու պուլաճագ թոհաֆ, գօրգունճ, վէ տէհլիթի մէնգարէլերի նագլ ու հէքեաեէ իթմէզդէն էվվէլ, մահէլի մէզգուր հագգընտա պազը մաբիմաթ վիրէքիկի լաղրմէսէն կէօրիւրիւգ։ Զիունքի թէնթէօրար հագգընտա նասրատա, էյլէակ պու սրրատա, լճրա իտիրմէկէք ֆօճիաեը լաեըզբյա անամագ իշին, մահէլի իճրաեէնին տուրէթ վէ չէքինի պիրմէք լազըմ, վէ հաթթա միճէրբա։

Գունաան էվվէլբի պապարատան պիրինտէ, պէեան իթտիրմիպ իւզրէ, ֆիլիէրին մէզարըզը ատնիէն մանէլ, ուզուն պիր

մէյտան օլուպ, պու մէյտանը հէր թարաֆը տարը վէ եիւքսէք գաեալար իլէ գարաթըլմըշ իտի։ Պու մահէլլատէ պուլունան ուզուն օթլար վէ զըրմըզը չիչէքի էնլի եարբաղլար արալարընտա, դաեէթ ճէպիմ ֆիլքիվրէլի կէօրիւնիւր, վէ տրա տրրա մահիթ ապրն գուհուրէյլէ, պու քէվքէյը կիւզել պիր ըէնը քէսալ իտէրէյը իտի։

Ճօն Պաղգոնուն էվվէլճէ թահգըգ իթմիշ օլուղու Սէվանը ըէնկի բութու իտէ, մէզարըզընը օրթա եէրինտէ օլուպ, թաշտան մասմուլ պիր թապան իւզէրինէ գօնուլմուշ, վէ էօնիւնէ տախի, տէրուն ախիշ իլէ մէմու օլարագ, իւչ սեաղը պիր մանիալ վազ իտիրմիշ օլուղու հալտէ, մէգքիւր մանկալտան մի պիր ալվ շըգմագտա իտի։

Պու մանկալը եանընտա, թէքմիլէն զըրմըզը էյլպէտ կիյնմիշ պիր գատըն, աեագ իւզրէ տուրմագտա օլուպ, քէնտիսի բէք կէնճ ատյել իտի իսէ տէ, սօրմուշ վէ քէսպի զաֆիթիմիշ օլան եիպէնտէ, վագթիյէ մալիք օլտուղու ֆէվզէյատէ կիւզէլ-գէլիֆինին պազը էսէրլերի հէնուզ գալմըշ իտի։ Մէրգու�էնին զըրմըզը պիւրիւնճիկիւնին գըվրըլարը վէ սըրմա թէյլերի լէմէնէին իտիրմիշ օլան սաչլարընը հագգալարը ուտուպարընա գատար սարգըլմըշ իտի։

Պու գատընը իտի ֆիլիպ օլուպ, Հինախանընը պի յիւք ֆէտատ ճէվայյիթինին քեաֆֆիյի բուէսասընը, հաթթա բրնսէս ճէյլանը պիլէ իթիպարընա մահգար օլմուշ իտի։ Մէզգուրէ, Պովհանի մէզհէպինէ թախսիս իտիրմիշ պուլունան Պենարէստէքի էն պիյիւք պիրթխանէնին պաշրահիպէսի օլտուղու հալտէ, նազլիեէթի միպտէ պիյիւք իշ կէօրճէք օլան Պովհանի նամ իտահէնին թըրըմարը, եանի պիր էօրթիւ իլէ պիր եիզիկիւն մուհաֆազասընա մէմուր գըլընմըշ իտի։

Ֆիլիպնին էթրաֆընտա պիր խայի պաշարը թըրաշը Հինալիէր օլուպ, պունլար եիզ իսթիւ եէրէ գաբանմըշ իտիլէր։ Մէրգումէ, եավաշ ախտա իլէ տուտաընը իթտիքտէն սոնրա, արզասընտան զարիպ վէ գապա պիր ախ իշիթտի։ Օ արա եէրէ գաբանմըշ օլան Հինալիէր աեազա զալգարագ, եիզպէրի եէրէ տոպրու էյիրմիշ, վէ էյլէրի կէօեիսլէրինէ զամուշտուրուլմուշ օլտուղու թագտիրտէ տուրտուլար։

—Սիպին պուրատա նէ՞ իշինիզ վար, տէտի Ֆիլիպ։

Հինալիէրատէն պիրի, ըէֆիզլերի նամընա քէլամա ատազ պիրէ,

—Սէմրշ օլտուղումուզ էմրի իճրա իտիեօրուզ, ամէնու ճէվապ վիրտի։

—Նէ՞ կիպի էմր։

—Պուրատա կէլմէք, վէ վէրիլմէք ախկէր էմրէ միւնթազըր օլմագ։

—Բէք իյի, իսպաթընը։

Պունուն իւզէրինէ, մէրգումանտան պիրի կէյինարիկի էյլիսինին զօրունու ումուզունա գատար սըզաեարագ, պիլէկինին իւզէրինէ իյնէ իլէ իշէնմիշ օյան մէքբուհ պիր թասվիրն կէօսթէրտի։ Վէ քէլամա տէվամ իլէ,

—Իշթէ, ատտի, թա չօճուգլուղումուզտան պէրու վիճուտիմիզտէ ասլա պօզուլմագ եազըլար իլէ հէքք իտրիմիշ օլան Պովհանինին իշարէթի։ Պազընը, էֆէնտիմ։

Այնի վազըթտա Հինալի, զօլունտաքի իշարէթին լաեըզբյա կէօրիւլմէսի իշին, ալէվէն եանընա եազլարը։

—Բէք իյի, ատտի ֆիլիպ, վէ պատէհու եանընտաքի ախկէր կէօսթէրէք, էնայի իլավէ իթտի։ Իշթէ ֆէնալըզ պալաճը Ավսթրիան ճանը պու ախկէրին իշինտէ մէրքիւզ պիր, իմտի պագալըմ մապուատամուզա նէ՞ կէթիրտինիզ։

Իւչ նէֆէր Հինալի, ըէֆիզլերի եանընտան այրըլարագ, պունլարտան պիրինճիսի,

—Պէնտէնիզ զէհիր կէթիրտիմ, ատտի։

—Պէնտէնիզ տէ սէսսիզ ատտաըզ էօլուրէյն պիր զաեըշ կէթիրտիմ, ատտի իքինճիսի։

—Գալլարը տա տոպրուտան ասզրու եէրէկկէ սոպանընը պիր զատա կէթիրտիմ, ամէնու իլավէ իթտի իշիճինճիսի։

Պունուն իւզէրինէ ֆիլիպ, պէնինտէ ասրը օյան պիր կիսիրշ զաթտու իշինտէն

—Բէք իյի, իսպաթընը։

Պունուն իւզէրինէ, մէրգումանտան պիրի կէյինարիկի էյլիսինին զօրունու ումուզունա գատար սըզաեարագ, պիլէկինին իւզէրինտէ իյնէ իլէ իշէնմիշ օյան մէքբուհ պիր թասվիրն կէօսթէրտի։ Վէ քէլամա տէվամ իլէ,

—Իշթէ, ատտի, թա չօճուգլուղումուզտան պէրու վիճուտիմիզտէ ասլա պօզուլմագ եազըլար իլէ հէքք իտրիմիշ օյան Պովհանինին իշարէթի։ Պազընը, էֆէնտիմ։

Այնի վազըթտա Հինալի, զօլունտաքի իշարէթին լաեըզբյա կէօրիւլմէսի իշին, ալէվէն եանընա եազլարը։

—Բէք իյի, ատտի ֆիլիպ, վէ պատէհու եանընտաքի ախկէր կէօսթէրէք, էնայի իլավէ իթտի։ Իշթէ ֆէնալըզ պալաճը Ավսթրիան ճանը պու ախկէրին իշինտէ մէրքիւզ պիր, իմտի պագալըմ մապուատամուզա նէ՞ կէթիրտինիզ։

Իւչ նէֆէր Հինալի, ըէֆիզլերի եանընտան այրըլարագ, պունլարտան պիրինճիսի,

—Պէնտէնիզ զէհիր կէթիրտիմ, ատտի։

—Պէնտէնիզ տէ սէսսիզ ատտաըզ էօլուրէյն պիր զաեըշ կէթիրտիմ, ատտի իքինճիսի։

—Գալլարը տա տոպրուտան ասզրու եէրէկկէ սոպանընը պիր զատա կէթիրտիմ, ամէնու իլավէ իթտի իշիճինճիսի։

Պունուն իւզէրինէ ֆիլիպ, պէնինտէ ասրը օյան պիր կիսիրշ զաթտու իշինտէն

Թէֆանոս մուահէտէսի, տէվլէթը Ալիէյի, կէրիտէ գալան արազիսինտէն թէֆրիգ իտիպ, հէլէ Պօսնա իլէ մուխաալէֆ էյլին Գարատաղ իլէ Սըրպիսթան պէյնինտէ տար պիր կէչիտ պըրագմըշ իտի ։ Պրնաէն ալէյհ Այ-Ստէֆանոս մուահէտէսի, պիրինճի տէֆա իսթիլալ զուհուր իտէն բանսլավիզմ ետւասընը, Գարատաղ իլէ Սըրպիսթանըն թահթը հիմաեէսինէ գօյմուշ օլտուղունտան, պունուն նէթիճէսի օլմագ իւզրէ, բանսլավիզմ թէվսի իտիպ, էվվէլա պէզի թէհտիտ իտէճէք իտի ։ Պէն մախսուսէն բանսլավիզմտէն պահս իտիեօրում. զիրա պէն ումում Սլավլարըն, վէ քէնտի անվալը մունֆերիտէյի մախսուսէլէրինի վիգաեէ իթմէք իսթէեէն ագվամըն տուշմէնի տէյիլիմ. Ֆագաթ զիքր օլունան Սլավ ագվամընըն պիրլէշիպ, Եվրօբանըն սուլհու սալահընը, վէ միլէլը սայիրէնին վիճտտ վէ պագասընը թէհտիտ իտէճէք պիր պէյիւք ֆէսատ օճագը թէշքիլ իթմէլէրինէ Մաճարիսթան միւաատէ իտէմէզ ։

Պօսնաեա վէ Հէրսէքէ Ավստրիա ասքէրի սէվքի Ինկիլթէրրա թարաֆընտան թէքլիֆ, վէ տէվլէթը Ալիէնին պիրինճի համիսի ատտ օլունան լօրտ Պիգօնսֆիլտ թարաֆընտան գավիէն թէէքիտ օլունմուշ տուր ։ Տէվլէթը Ալիէէ տախի պու թէքլիֆէ մուվաֆագաթ էյլէտիկինտէն, Ավստրիանըն Րուսիա իլէ պիրլիքտէ հարէքէթտէ պուլունտուղու խատտա օլունամազ ։

Ինկիլթէրրանըն սուրէթը հարէքէթի մազհարը թահսին օլտուղու, վէ տէվլէթը Ալիէնին մուվաֆագաթըյլա Գըպրըս ճէզիրէսինէ Ինկիլթէրրա ասքէր սէվք իթմիշ հալտէ, Ավստրիա վէ Մաճարիսթան տէվլէթինին հարէքէթի, պիր խէթա, վէ պէլքի տէ պիր ճինաեէթ օլտուղու պէեան օլունուեօր ։ Ավստրիա վէ Մաճարիսթան տէվլէթի իսէ, կէրէք տէվլէթը Ալիէէ վէ կէրէք Եւրօբա իլէ մութթէֆիգ իւլ էֆքեար տըր ։

Միսիւ Թիսանըն իշ պու նութգու, պիր չօգ թարաֆտան ալգըշլանմըշ իսէ տէ, ալէյհինտէ տախի նիւմայիշլէր վուգու պուլմուշ տուր ։ Միսիւ Թիսանըն չէրէֆինէ օլարագ, թարաֆտարլարընըն տէֆնէ եարրագլըրըլա եարտըգլարը քէմէր տախի, քէնտիսինէ հէմէֆքեար օլմաեանլար թարաֆընտան հէմ օլունմուշ, վէ միւմաիլէյհին եէրինէ Քօսութ, Վէրհօվի, վէ Էրնէսթ Մէմոնիի նամ զէվաթըն Մաճար բարլամէնթօսունա մէպուս ինթիխապ օլունմալարը թալապ օլունուպ, պունլար իչին տախի ալգըշլաեըճըլար իտիլմիշ տիր ։

ՊԷՐԼԻՆ ԳՕՆԿՐԷՍԻՆԻՆ ԲՐՕԹՕԳՕԼԼԱՐԸ

Պիրինճի Բրօթօգօլ

1878 յունիս 13ինճիւ ինթիմաի

1856 սէնէսի մարտ այը 30ունտա ագտ օլունան մուահէտէնէ վազը իմզա իտէն տէվլէթլէր, մէնաֆիի ումումիէյի վէ սուլհ ու իթիլաֆը վիգաեէ արզուսի իլէ, շարգտա սօն վագալարտան նէշէթ իտէն ահվալը թէտգիգէ գարար վիրտիքլէրինտէն, Ալմանեա, վէ Ավստրիա, վէ Ֆրանսա, վէ Ինկիլթէրրա, վէ Իթալեա, վէ Րուսիա, վէ տէվլէթը Ալիէէ մուրախխասլարը, Պէրլինտէ հազըրլըն Ալմանեա իմբէրաթօրունուն տավէթնամէսի իւզէրինէ ինթիմա էյլէմիշ տիր ։

Մէզքեուր պուլունան մուրախխասլար, եանի Ալմանեա թարաֆընտան, բրէնս Պիսմարգ, վէ միսիւ Պիւլօվ, վէ բրէնս Հօհէնլօհէ, վէ Ավստրիա թարաֆընտան գօնթ Անտրասի վէ գօնթ Գարօլի, վէ Հայմէրլի, վէ Ֆրանսա թարաֆընտան միսիւ Վատինկթօն, վէ գօնթ Սէն Վալիէ, վէ միսիւ Տէբրէ, վէ Ինկիլթէրրա թարաֆընտան լօրտ Պիգօնսֆիլտ, վէ լօրտ Սալիսպրի, վէ լօրտ Օտօ Րըսէլ, վէ Իթալեա թարաֆընտան գօնթ Գօրթի, վէ միսիւ Լօնէյ, վէ Րուսիա թարաֆընտան բրէնս Կօրչագօֆ, վէ գօնթ Շուվալօֆ, վէ միսիւ տ'Ուպրիլ, վէ տէվլէթը Ալիէէ թարաֆընտան Սաատուլլահ պէյ էֆէնտի յունիսին 13ինճիւ բէնճշէնպիհ կիւնիւ, ալաֆրանկա սաաթ 2տէ ինթիմա էյլէտիլէր ։ Պու ինթիմատէ գօնթ Անտրասի աթիտէքի նութգու իրատ իթտի.

« Միսիւլէր,

« Գօնկրէ րիասէթինի ֆէխամէթլու բըրէնս Պիսմարգ հազրէթլէրինէ իհալէ իթմէնիզի թէքլիֆ իլէ քէսպի ֆախր իտէրիմ ։ Պու իսէ եալընըզ գօնկրէլէրին էմսալը սապըգասընա պի՛ րիաեէթ տիմէք օլմաեըպ, Եվրօբա մուրախխասլարընըն չու անտէ միսաֆիրբէրվէրլիկինէ մազհար օլտուգլարը հիւքիւմտարա պիր ինթիրամ ալըր ։ Իշպու թէքլիֆին իթթիֆագը արա իլէ գապուլ օլունաճաղընա շիւպհէ իթմէմ ։ Բրէնս Պիսմարգըն հայսիէթը շախսիէսի վէ ֆէթանէթը ալիէսի, գօնկրէ միւզաքէրաթընըն հիւսնի ճէրէեանընը թէէմին իտէր ։

« Պիրինճի ինթիմամըզըն էվվէլինտէ հազմէթլու իմբէրաթօր կիյեոմ հազրէթլէրինին սէրիան քէսպը աֆիէթ իթմէլէրինի թէմէննի իլէ ճիւմլէնիզին հիսսիաթը միւշթէրէքէսինի պէեան էյլէմիշ օլաճաղըմա էմինիմ »։

Պու սէօզլէր մուրախխասլար թարաֆընտան պիլիթթիֆագ գապուլէ միւսարաաթ օլունտուղունտան, բրէնս Պիսմարգ իմբէրաթօր կիյեոմ հազրէթլէրի գօնկրէ նամընա գօնթ Անտրասի թարաֆընտան պէեան օլունան հիսսիաթը թէվճիհէքեարանէսէ թէշէքքիւր իտիպ, իմբէրաթօրա տախի պունու արզ իտէճէկինի սէօյլէմիշ, վէ րիասէթի գապուլ իլէ չէօյլէ իրատ էյլէմիշ տիր.

« Միսիւլէր,

« Շու մէճլիսի ալինին րիասէթինի պէնի տէնիզէ թէվճիհ իլէ պէնի միւֆթէխիր էյլէմէնիզտէն տոլայը միւթէշէքքիւրիւմ. Պու մէմուրիեէթիմտէ իզհարըմ, արզու իթտիկիմ տէրէճէտէ օլամազզը հալտէ, րէֆիգլէրիմին մուավէնէթը խայըրխահանէլէրինի մէմուլ իտէրիմ ։»

Րէյիս գօնկրէ քիթապէթի հէյէթինին թէշքիլինի պիր վէճհի աթի խաալէր միրտա.

« Աթինատա Ալմանիա էլչիսի միսիւ տը Րատօվիչին գօնկրէ քիթապէթինէ, վէ Պէրլինտէ Ֆրանսա սէֆարէթի պիրինճի սըրր քեաթիպի միսիւ Մուլինին, վէ միսիւ Պիւշ, վէ պարօն տը Հօլշթէյն, վէ գօնթ տը Պիսմարգըն (գօնթ տը Պիսմարգըն մախտումի) սըրր քիթապէթ մուավինլիկինէ, վէ գօնկրէնին էվրագ միւտիրլիկինէ, Ալմանիա խարիճիէ նէզարէթի մէմուրլարընտան միսիւ Պիւխէրին նասպ ու թայինլէրինի թէքլիֆ իտէրիմ ։»

Իշպու թէքլիֆ գապուլ օլունտուղունտան, սըրր քիթապէթ հէյէթի ազասը իչէրիեէ ալընըպ, գօնկրէյէ թագտիմ օլունմուշ տուր ։ Պատէհու րէյիս, մուրախխասլար թարաֆընտան իթա օլունաճագ էվրագ վէ իթտիմատնամէլէրին, սըրր քիթապէթ հէյէթինին հըֆզ իլէ գօնկրէյէ թագտիմ իտէճէկլէրինի պէեան էյլէտի ։

Մուրախխասլար իթտիմատնամէլէրինի սըրր քիթապէթէ իթա իթմիշլէր իսէ տէ, Սաատուլլահ պէյ էֆէնտի միւսթէսնա օլարագ, քէնտիսի իլէ տիկէր իքի Օսմանլը մուրախխասլարընըն իթթիմատնամէլէրինի, կէլէճէք ինթիմաըն էվվէլինտէ սըրր քիթապէթէ իթա իտէճէկինի, վէ օ ինթիմատէ Ալէքսանտր Գարաթօտօրի բաշա իլէ Մէհէմմէտ Ալի բաշանըն, Պէրլինէ պիլ միւվասալէ հազըր պուլունաճագլարընը սէօյլէտի ։

Պատէհու բրէնս Պիսմարգ շու նութգու օգուտու.

« Միսիւլէր,

« Հէր չէյտէն էվվէլ սիզէ ումում գապինէլէրին, Ալմանեա տավէթնամէսինի պիլիթթիֆագ գապուլ իթտիքլէրի իչին իմբէրաթօր նամընա թէշէքքիւր իտէրիմ ։ Իշպու իթթիֆագ, վագըֆէյի միւշթէրէքէմիզին պու չըգաճաղընա պիրինճի պիր էմնիեէթ տիր ։

« Գօնկրէ ինթիմաինի մուճիպ օլան ահվալ ճումլէնին մալումու տուր ։ 1876 սէնէսի նիհաեէթինտէ, գապինէլէր, Պալգան նիմ ճէզիրէսինտէ իտէյի սայիչէ միւշքիլէքըն զայիլ իթմէքլէր, վէ մէմալիքի Օսմանիէնէ էհալիսի խրիսթիանէսինին խալգը ահվալլէրինէ թէէմինաթը սահիհէ արամըշլար իտի ։ Պու զայրէթ նէթիճէսիզ գալմըշ, վէ տահա աէհէմիլի պիր մուհարէպէյի ճէլպ էյլէմիշ իտիպ, Այ-Ստէֆանոս մուգավէլէթլէյլա խիթամ պուլմուշ տուր ։

« Այ-Ստէֆանոս մուահէտէսի, Եվրօբա մուահէտէսի մուալազաթ իլէ թէէսիս օլունան անվալի թամիլ էյլէտիկինտէն, Այ-Ստէֆանոս մուահէտէսինի, 1856 վէ 1871 մուահէտաթընը իմզա իտէն տէվլէթլէրին սէրբէսթ միւզաքէրէսինէ թագտիմ էյլէմէք իւզրէ ինթիմա էյլէմիշիզ տիր ։ Մէսէլէ, Եվրօբանըն գիեասէսիյլէ միւհթաճ օլտուղու սուլհու, պիլ իթթիֆագ թէէմինը ճէհտ իւզրէ թէհէս էյլէմէքտէ իմարէթ տիր ։ »

Րէյիս ուսուլը միւզաքէրէեէ տայիր աախի պազը միւթալաա պէեանը, բռօթօգօլա տէրճ օլունաճագ հէր թէքլիֆ իլէ էվրագըն, գօնկրէ ազասը թարաֆընտան թահրիրէն թագտիմ վէ գրաաթ օլունմասընը, վէ միւզաքէրաթըն սըրրաը, մուգառրէրաթ պէեան օլունմալա, պու մէճլիսի ալինին վազիֆէսի թէսհիլ օլունաճաղընը, վէ մէզգուր պահսըն օլան մուահէտէնին, Փըղրա վէ Փըղրա թէտգիգինէ կիւրիշմէյիպ, մէսայիլին էհէմմիեէթինէ կէօրէ թագտիմ իթտիրիլմէսի միւրաճահ օլաճաղընը, վէ Պուլղարիսթանըն թայինի հուտուտու իլէ թանզիմի մէսէլէսի գօնկրէնին տիգգաթընը ճէլպ իտէճէկինի իխթար, վէ էվվէլա Պուլղարիսթան թէշքիլաթը միւսթագպէլէսինէ տայիր Այ-Ստէֆանոս շէրայիթինին պահս օլունմասընը, վէ գօնկրէ պու ուսուլը միւզաքէրէյի թասվիպ իթտիյի հալտէ, սըրր քիթապէթ հէյէթինին մուամէլաթը անա թաքսիմին իտարէ օլունաճաղընը, վէ մուրախխասլարըն, թաապիյէ էֆքեար իտէպիլմէլէրի իչին, իշ պու ինթիմա իլէ կէլէճէք ինթիմա պէյնինտէ փարա վիրիլմէսինի թէքլիֆ, վէ մուրախխասլարըն, միւզաքէրաթը հիզլի թութմալարը լիւզումինի պիլ իթթիֆագ գապուլ իտէճէքլէրինէ չիւփհէ իթմէտիքլէրինի պէեան էյլէմիշ տիր ։

Գօնկրէ ազասը, բրէնս Պիսմարգըն թէքլիֆաթը միւզէքիւրէսինի գապուլ իթտիլէր ։

Գօնթ Անտրասի, քէնտիսինին տախի բրէնս Պիսմարգ իլէ հէմէֆքեար օլտուղունու, վէ Պուլղարիսթան մէսէլէսինին միւզաքէրէեէ պէտ օլունմասընը իխթար էյլէտի ։

Գօնթ տը Պ'գօնսֆիլտ տախի պու էֆքեարը պէեան իլէ, միւզաքէրաթը հազըրընին փասի իչին էն էվվէլ իշ պու մէսէլէնին միւզաքէրէէ ալընմագ լիւզումինի տէրմիան իթմիշ տիր ։

Րէյիս, Պուլղարիսթան մէսէլէսինէ միւզաքէրէեէ պէտ օլունմազ թէքլիֆինին իթթիֆագը արա իլէ գապուլ իտիլտիկինի թաստիգ էյլէտի ։

Գօնթ Պիգօնսֆիլտ քէլամա աղազ իլէ, Այ-Ստէֆանոս մուահէտէսի թէտգիգ օլունմազտան էվվէլ, գօնկրէնին, տէրէճէ-

---

պիր չիմուք պիր հէյ հէզարըլ, մանկալա աշմաըյլա, չէօլտա պիր գըրմըզը ալէվ գահիր օլաուքի, պիր սանիէէ գատար թէքմիլ Փիլլէր գայրիսթանընը այտընլաթտը ։ Հինտլիլէր պունու կէօրիւնճէ, կիւեա էն պիւյիւք ալլահլարը քէնտիլէրինէ կէօրիւնիւեօր կիպի եէրէ գապանտըլար ։

Ժիւլ, պու հալ իւզէրինէ, քէնտի աեագլարընա գապանմըշ օլան Հինտլիլէրէ նազար իթտի, վէ պունլարըն պաշլը իթիգատլարընտան սուալը, եաւաշնատ թանզիրամիզ պիր թէլաշ հուսուլէ կէլտի ։ Պատէհու մէզգիւրէ քէնտի փագար իլէ,

— Անլատըմ, պէքլէմէտէ օլտուղում ատէմլէր սիզսինիզ, վէ մազլումանէ սիզին հէտիյէնիզի գապուլէ չօյլէն կէօրմիշ տիր ։ Հայտէ կիտին ; վէ պիր էլինիզէ տօսլուգլարը վէ տիկէր էլինիզէ գամընը թութարագ, Փիլլէրին մէզարլըգընա կէօթիւրէն կէչիտին պիճնիմէ բէօյլէրինտէ կէօրի սուրէթտէ պէքլէյին, վէ գարընտաշլարըմըզըն պուրաեա գատար կէլմէլէրինէ միւսաատէ իտին, Ֆագաթ էկէր կէլէնլէր, ՍԻՎԱ տէեու սէսլէնիրլէրսէ, ՃԷԼԼԱ տէեու ճէվապ վիրմէլէրի իլէ, պիլա մէրհամէթ հէման թէլէֆ իտինիզ, տէտի ։

Հինտլիլէր պու արա գաթէն աեագա գալգմըշ օլուպ, էմր օլունան մահալլէ տօղրու կիթտիլէր ։

Բահիպէ գատըն եալընըզ գալընճա, ալէվի չիտտէթլէթմէք իւզրէ, մանկալըն իւզէրինէ պիր գաչ բարչա քէօմիւր աթտը, վէ պատէհու բութուն Թապանընտա օթուրարագ, պէքլէմէէ պաշլատը ։

Օն օն իքի տագիգա սօնրա, մէզարըգտա վէ էթրաֆընտա տէրին պիր սուսգուն հիւքիւմ իթմէեէ պաշլատը ։ Պու արա ուզագտան պիր Թիւրքիւ սէստը իշիտիլմէքտէ, վէ կիթտիքճէ պու սէսս եագլաշմագտա օլտուղունտան, Ժիւլ պու սէսսը իշիտիր իշիթմէզ տիթրէտի, վէ պաշընը եօգարը գալտըրարագ,

— Իշթէ կէլիեօրլար, տէտի ։

Պիր գաչ տագիգա սօնրա, Թիւրքիւնիւն պէյիթլէրի Թա տէրինին օրթասընտա աչիքեար սուրէթտէ իշիտիլմէկէ պաշլատը ։ Մէզգիւր պէյիթլէրին մանալարը, գաթէն Փահչիեէ չէյլէր օլտուղու հալտէ, օղուեան սէսլէրին ահէնկը թէ պանա իւրաթ իտիլտիքինտէ, տահա ճիհատէ վահշիանէ պիր սուրէթ քէսպ իտէր իտի ։

Իշթէ մէզգիւր պէյիթլէրին օգուտուգլարը պէյիթլէր չունլար իտի.

Էյ մէվթ ու ինհիտամ իլահը մուսիպէթ-
պախշ Սիվա,
Սէնին բուհունա մախսուս օլան օլ գիտա-
եը լաեուհա,
Նուր վիրիպ պէօյլէմէքտէ տիր, օլ ալէվի
սէֆամէլի քի,
Ճէպէլի Պէօմահտա եաշամագտա տըր
տայիմա ։

Էմ իւլէ պօրալարա էյ չէհինշէհի ճէհիմ,
Պօրալար անինտէ իտէրլէր ինգըլաապը ա-
զիմ ։
Էյ գանլար չահը, խանչէրլէրինիզ սանա
միւնթազըր,
Հէմ Հինտի աթիգ էնինտէն ինաեա օլմա-
եա հազըր ։

Պու պէյիթլէր, տէրէնին հէր թարաֆընտա իթաքիլի սըրատա, պիր չօգ խալգ, քէնտի սընըֆլարընա մախսուս էլ տիւշլէր կէյինմիշ օլտուղլարը հալտէ, գաեալարըն օրթասընտա զուհուրա կէլտիլէր ։ Պիլմանըն բութուն էթրաֆընտա պիր տայիրէյի միւտէվվէրէ թէշքիլ իթմէքտէ իտիլէր ։ Պէյիթլէր իսէ սահա վահշիանէ սուրէթտէ օլարագ, չու վէճհ իլէ տէվամ օլունմագտա իտի.

Հայտէ, էա Սիվա, եագը վէր օլ հալգ
մէշալէլէրին,
Թէզգիւլէք բարլաթը վէր խանչէրլէրիմիզ
տէմիրլէրին.
Վագթ եագլաշմագտա տըր ... Էլէրլէր
ալ գանլարա պօեանսըն,
Վէ ազաճագ գանլար պիզզաթ սէնին
նէզտինտէ ազըն ։

Էմ իւլէ պօրալարա էյ չէհինշահի ճէհիմ,
Պօրալար անինտէ իտէրլէր ինգըլապը ա-
զիմ,
Էյ գանլար չահը, խանչէրլէրիմիզ սա-
նա միւնթազըր,
Հէմ Հինտի աթիգ էնինտէն ինաեա օլ-
մաեա հազըր ։

Բութուն էթրաֆընտաքի խալգ կիթտիքճէ չօղալմագտա իտի ։ Պիրաէն պիրէ պու խալգ իքիէ թագսիմ օլարագ, օրթալարընտան պիր եօլ աչտըլար, վէ պու եօլտան բրէնսէս Ճէլլա, րաճահ Տօօրկիւ Սահիպ, Փագիր Սանիատի, Ազալար, Հօգար վէ Ճաալ կէչտիքլէրինտէ, խալգ քէմալի հիւրմէթլէ պաշլարընը էյտիլէր ։ Ջէվաբը միւմաիլէյհիմ Ժիւլէնին եանընա գատար կէլտիքլէրի, վէ պունլարըն արգասընտան կէլմէքտէ օլան իքի Նէֆիր Հինտլիլէր, էլլէրինտէ, իւզէրի սիեահ չօրթիւ իլէ օրտուլմուշ օլարագ պիր սէրիր կէթիրմէքտէ օլուպ, մէզգիւր սէրիրի բութուն ահալիլէրինի վազ իթտիլէր ։

Օլ վագթ Ճէլլա, րաճահըն պիր իշարէթ իթմէսինէ, մէրգում միւմաիլէյհաեա տօղրու իլէրի, վէ պու սուրէթլէ իքի գատըն միւնաէսիպէտ խէֆիֆճէ սէսը մուհավէրէ վուգու պուլտու ։

Մէզգիւր մուհավէրէյէն սօնրա, Ժիւլէ տէօնտէ գալգտը, վէ խալգա տօղրու տէօնէրէք, պիր իչարէթ իթմէսի իւզէրինէ, հէր քէս տէրհալ սուքիւթ իթտի, վէ ումումուն եւզլէրինտէ մէրագ վէ տիգգաթ էսէրի զուհուր էյլէտի ։ (Տէվամը)

յի Նիհաեէտէ նըզէմ օլան պիր մէսէլէյի եմմէլիէէ թէէսսիւֆ իթտիկի, վէ պու մէսէլէ տախի, Րուսիա ասքէրինին Տէրիսաատէթ ճիվարընտա պուլունմասը մէվգըտան իպարէթ պուլունտուղունու, վէ պու հալին Փէվգելատէ վէ մուխաթարալը օլտուղունու պէեանըլէ, Րուսիա ասքէրինին, միւթարէքէտէ Թայեին օլունան խաթթտան բէք իլէրի կէլտիքլէրինի, վէ ասաքիրի մէրգումէնին վիճուտի, կէրէք Թարափէյնէ, վէ կէրէք Էվրօբա մէնաֆիինէ պիր մուխաթարա խուսուսինի իխթար, վէ իքի օրտունուն պու դաատր նէքտիկէրինէ եագլաշմասը մուխաթարայը պիր հէյ խուսուսինի, չէօյլէ քի, պիր հատիսէ, վէ եախօտ պիր չաւանըն էն պէօյիւք Փէլաքէթլէրի վէ պէլէ տէ Տէրիսաատէթին զապթընը մուճիպ օլաճաղընը, վէ պէօյլէ մուխաթարալար մէվճուտ պուլունտուգճա, գօնկրէնին միւզաքէրէ խուսուտէմէնէճէկինի սիւալ վէ ալէյգատար օլան գարինէլէր Թարաֆընտան տէմինէթէյն հագգընտա սուրէթը ատիլանէտէ փասը մէսէլէ իչին խիլէն զարէթլերին նէթիճէրէսինի օլամամասընա թէէսսիւֆ, իչ պու մէսէլէյի եմմէլիաէ իւզէրինէ գօնկրէնին տըգգաթընը տավէթ էյլէմիշ իտի :

Պրէնս Պիսմարգ, պու կիւնքի իճթիմատէ պունուն միւզաքէրէսինտէն փայիտէ օլամաեաճաղը էֆքեարընը պէեանըլէ, Րուսիա մուրախխասլարընա, լորտ Պիգօնսֆիլտէ ճէվապ վէրիպ վէրմէեէճէքլէրինի սիւալ իտէր :

Պրէնս Կօրչագօֆ պէեան իտէր քի պէյն մագի իւզէրինէ չիքեաէէթ էֆքեարը իլէ գօնկրէէէ կէլմիշտիր. պինաէն ալէյհ Այ-Ստէֆանօս մուահէտէսինի մուճիպ օլան եապապ իլէ ահվալի Թափիլէն պէեանէ հաճէթ կէօրմէմ. Րուսիա տէվլէթի հէր հէյալէն եմմէլ վէմմէտէ վէ չիւպհէլէրի իզալէ արզուսինտէ տիր : Իմբէրաթօր Ալէքսանտրըն մագսատի, Էվրօբա մէնաֆիինէ մուվաֆըգ սուրէթտէ, Պալգան Ալինին Խրիսթիան թէպաասընա թէէմինաթը սահիհէ իլէ թէէմին զըլընմըշ մըլթարիէէթը իտարէ իթա էյլէմէք տիր : Պու նէթիճէյի իսթիհսալ իչին գօնկրէ, Րուսիանըն թէրճիհ իթտիյի վէսայիթտէն պաշգա վէսայիթ պուլուր իսէ, Րուսիա տէվլէթի անլէրի տախի Թէտգիգ իտէճէք տիր. Իմբէրաթօրուն մագսատի, Խրիսթիան էհալիէէ գավիէն մըլթարիէթը իտարէ իթասընտան իպարէթ օլտուղունու թէքրար իտէրիմ :»

Գօնթ Շուվալօֆ, լօրտ Պիգօնսֆիլտին սէօզլէրինէ պագը իթիրազլար իտէճէկինի, վէ Րուսիա ասքէրինին իլէրուէէ տօղրու հարէքէթի, Ինկիլթէրա տօնանմասընըն, Պօղազ իչինէ գատար կիրմէսինտէն իլէրու կէլտիքինի պէեան էյլէմիշ տիր : Լօրտ Պիգօնսֆիլտ, Րուսիա վէ Օսմանլը ասքէրինին պիրիպիրինէ եագըն օլմասընտան հասըլ օլաճագ մուխաթարայը պէեան էյլէմէսինտէն հալի, գօնթ Շուվալօֆ, իքի օրտու քէնտի խաթթլարընտա գալըրլարը հալտէ, միւսալեհայը զաթէն ազտինէ բ'ք չօգ եմայ պուլունտուղունու պէեան էյլէմիշ տիր : Րուսիա իքինճի մուրախխասը պու նօգթայա իսթինատ իթմէյիպ, միւթարէքէ ահքեամընա ամէլ օլունսա պիլէ, լօրտ Պիգօնսֆիլտին էֆքեարը Թամիլ օլունամամաճաղընտան, Րուսիա ասքէրինին խայլի կէրի չէքիլմէսի լազըմ կէլէճէկինի, վէ պէօյլէ պիր հարէքէթին միւչքիլաթը ասքէրիէսինի վէ մուխաթարալարընը պէեան, վէ իւչ այտան պէրու հալք հավըրըն, հիտտէն պիր միւտտէթէ մուճիպ օլմաճագընը տէրմիան, վէ պիլ աքս Րուսիա ասքէրի րիճաթ իտէր իսէ, ատըր գարաշգատար զուհուրինտէն գօրգուլուր գօրգսալմաճագընը սիւալ, վէ Րուսիա մէնպալարը խարիճինտէն պէնան մուհիմմա նէյարէն, Րուսիա ասքէրի մէվգըլէյի հագըլէրինի թէրք իթմէքլէրի հալտէ, ազըր մուխաթարալարատան գօրգան Տէրիսաատէթ էհալիսի Խրիսթիանէյսինին տախի Րուսիալըլարըա պէրապէր հիճրէթ իտէճէքլէրինի իֆատէ, վէ Տէրիսաատէթին պաշթէյթն զապթընա տայիր լօրտ Պիգօնսֆիլտին իլհար էյլէտիյի գօրգունուն կէլլինճէ, պու մուխաթարանըն քէսմիլէն պիր Թարաֆ իտիլիպ, Տէրիսաատէթին զապթը միւմքին օլամաղընը իսպաթ յէ մագսուտ էյլէմիչ, վէ Րուսիա ասքէրինին րիճաթը, գօնկրէնին սիւրիւմէթլէ միւզաքէրէսի իչին լազըմ օլմաղընը, վէ հալ հազըրըն խալաչը արզու օլունուր իքէն, ազմի պիր նէթիճէ չըգմասընտան գօրգուլտուղունու սէօյլէմիշ տիր :

Րուսիանըն իքինճի մուրախխասը Մ. օ'Պուպրիլ իչպու միւթալաաթա թէմամը իլէ միւշարէքէթինի պէեան իթտի:

Պրէնս Պիսմարգ, Ինկիլթէրա մուրախխասլարընըն, Րուսիալը ընֆիգալէրինին ճէվապընը ուէրճէէյի խօշնուտիտէ պուլուճագլարընը, վէ գօնկրէ միւզաքէրաթընըն մունթազամէն ճէրէեանընը, ուրիմեան իթտիֆագէրի մէսէլէէ Թայիգ իթմէկճէքլէրինի մէմուլ իտէր : Վէ պու մէսէլէնին, գօնկրէ վագիֆէսի խարիճինտէ օլտուղունու, վէ Ալմանեա տէվլէթի վագթի իլէ պու հալէ պիր չարէ պուլմագ իւզրէ միւմքին մէրթէպէ չալըշմըշ օլտուղունտան, տիւէլի սայիրէնին, գօնկրէ մէզայիփի խարիճինտէ հարէքէթլէրինի մուհաքէմէէէ լիւզում կէօրմէտիկլէրինի, վէ մէսէլէյի մէգքիւրէնին, Ինկիլթէրա վէ Րուսիա մուրախխասլարը պէյնինտէ տօղրուտան տօղրուեա միւզաքէրէ օլունմասը լիւզումինի տէրմիան իյլէր : Իքի Թարաֆըն տա Թէմինլիպթը միւսալեհէթճուեանէլէրի, պու մէսէլէնին տախի Փայլինի մէմուլ իթտիրտիկինի, վէ ուզլաշտըրըճըլարը հալտէ, գօնկրէ տիւկէր պիր իճթիմաինտէ պէգտատար օլան տէվլէթլէրին պէյնինի պուլունմագ իչին Թէվասսութ իտէճէք, վէ պու մէճլիսի պինին հիսսիեաթը սուլհճուեանէսի, Թէվասսութու մէգքիւրու ֆիկլէն ուէմէշտար էյլէէճէք տիր, տէտի:

Լօրտ Պիգօնսֆիլտ իլէ սայիր մուրախխասլար իչպու էֆքեարա մուվաֆագաթ էյլէտիքլէրինտէն, ըէյիս, հազըրուն մէգքիւրէնին պէրթարաֆ օլտուղունու պէեան, վէ մուրախխասլարատան պիրինին, եիլէթը մաթպուաթը ճանիպինտէն գօնկրէեէ պիր հէյ Թէպլիղ խուսուսինա իթմէճէկինի, սիւալ իտէր :

Սաատուլլահ պէյ էֆէնտի, Րուսիա ասքէրինին րիճաթը, Տէրիսաատէթ էհալիսի Խրիսթիանէյսինէ մուճիպ մուխաթարա օլաճաղընա տայիր գօնթ Շուվալօֆըն էֆքեարընը գապուլ իտէմէճէկինի վէ Տէրիսաատէթտէ էհալի մէվճուտ պուլունան ասքէրի Օսմանիէէնին, ասայիշի մուհաֆազաեա քեաֆիլէն քեաֆի պուլունտուղունու, վէ Տէրիսաատէթտէ էմնիէէթը ուհամէլէ իչին հիչ պիր մուխաթարա պուլունմատըղընը տէրմիան իլէ, պիլաքս Րուսիա ասքէրինին մէվճուտի, Հէէրին ըիֆահընը իխլալ էյլէմէքտէ օլտուղունու իլավէ էյլէմիշ տիր :

Րէյիս, Տէվլէթը Ալիէէ մուրախխասլարընա, պու մատտէ իւզէրինէ միւզաքէրաթա խիթամ վէրիլմէսինէ գօնկրէճէ գարար վէրիլմիշ, վէ պինաէն ալէյհ պու պապտէ միւզաքէրէնին Թէէխիր խուսուսինին պէեան իտէր :

Պրէնս Պիսմարգ, Յունանիսթանըն 17նճի րուզա իճթիմայա կիւնիւ սաաթ իքիտէ իճթիմա օլունմասընը թէքլիֆ իտէր : Թէքլիֆը մէգքիւրու իտթիմա թէքլիֆի իթթիֆագը արա իլէ գապուլ օլունուր :

Մարքի տը Սալիսպիւրի, բազար իրթէսի կիւնիւ, Նուննոնիմթանին գօնկրէեէ գապուլ օլունմա օլունմաճաղը մէսէլէսինի Թագտիմ իտէճէկինի խապէր վէրիր :

Պրէնս Կօրչագօֆ, պու մէսէլէ, սավէթնամէնին մատէլի իլէ փայլ օլունմաչ օլտուղունու, վէ տավէթնամէ Պարիս մուահէտէսինէ վագը իմզա իտէն տէվլէթլէրէ խիթապէն իրսալ օլունտուղունտան, իդթիտաէն գապուլ օլունան ահքեամ խարիճինէ չըգըլար իսէ, տիւկէր հիւքիւմէթլէրին տախի, գօնկրէեէ տուխուլլէրինի Թալէպ քէնտիլէրինտէ մէգտինէթ կէօրէճէքլէրինի սէօյլէր :

Պրէնս Պիսմարգ, պու պապտէ լօրտ Սալիսպիւրինին Թէքլիֆի ըէսմէն գօնկրէտէ միւզաքէրէ օլունաճաղը զէմանտա գատար պէեանը էֆքեարա լիւզում կէօրմէմէքլէ պէրապէր, Նօգըա վէ էմմէլէն մուհիմ օլմաեան միւզաքէրէ մէսէլէ օլմամագ իւզրէ, մուրախխասլար պիր Թէքլիֆէրի օլտուղու հալտէ, իճթիմաէն պիր կիւն էմմէլ, ընֆիքալի պուլունան սայիր մուրախխասլարա Թախի խապէր վէրմէսի միւնասիպ օլաճաղընը իխթար էյլէտի :

Պրէնս Պիսմարգ, գօնկրէնին էյլէրի էյլէթ արաեէ թէպլիղ գըյմէթի ճարի օլամաղընը, վէ Փագաթ ապըզթ Թարաֆընտա պուլունանլարըն ընսիլէն բրօթէսթօլարը օլամազը հալտէ, Լէօբրիէէթին զարարը գօնկրէ զարարը մագամընտա գուլա օլունմասընը Թէքլիֆ իթմիշ տիր:

Մէնտր Վատինկթօն, ընյէրին էմմէլտէն մալիւմ օլման Թէքլիֆլէրէ տայիր օլան ուլօգլէրինի Թամամէն իլէ, հէր պիր Թէքլիֆին, պիր ինթիխար ատամը մապէր վէրիլմիշ, վէ եալընըզ պիր կիւն էմմէլ խապէր վէրիլիր իսէ, պու գատարը պիր մէօհլէթ իչինտէ մուրախխասլարըն միւզաքէրէ հագգըրըզը կէօրէմէնէճէքլէրինի իֆատէ էյլէտի :

Պրէնս տը Պիսմարգ պու միւթալաանըն բէք հագգլը օլտուղունու Թաստիգ իլէ գապուլ իթտի :

Մարքի տը Սալիսպիւրի, Ֆրանսանըն պիրինճի մուրախխասընըն Թէքլիֆի, Թէքլիֆաթը էսասիէէ հագգընտա ճարի օլմագ լազըմ կէլիպ, իքինճի տէրէճէտէ պուլունան մէսէլէլէրէ Թալիգի օլմաեաճաղընը պիլտիրտի :

Գօնկրէ իչ պու ուսուլու միւզաքէրէյի իթթիֆագը արա իլէ գապուլ իթտի : Վէ մէճլիս սաաթ 3 1/4 տէ գալքընտը :

(Մուրախխասլարըն իմզալարը)

ԱԶԳԱՅԻՆ

. . . Խմբագիր,

Կ'խնդրեմք որ Ձեր պատուական լրագրոյ միջոցաւ բարեհաճիք ծանուցանել թէ յառաջիկայ կիւրակէ որ է յուլիս 16, Եէնի-Գաբուի Հայկանոյշ վարժարանին մէջ յաւարտ Ս. Եկեղեցւոյ պաշտաման ժամը 2 1/2էն պիտի ատենաբանէ Մեծ. Տիգրան էֆէնտի Մանավեան իրեն նիւթ ընելով «Հայք և Հայաստան».

Հարկ է ըսել թէ սոյն պատեհաւ թեամբ յիշեալ վարժարանի ձեռնարուեստից Թրգ. վիճակահանութիւնը պիտի կատարուի, և 'ի պատիւ հանդիսականաց աշակերտելոց կազմած ազգային երգերով դաշնակներ պիտի զարնուին :

Սոյն հանդէսէն թաղիս երկսեռ վարժարանաց նիւթական նպաստ մի ըլլալու գիտաւորութեամբ արանց 2 ղուրուշ ոդջ թղթադրամ և կանանց և մանկանց 1 ղուրուշ ոդջ թղթադրամ որոշուած է երկսեռ վարժարանաց Խնամակալութեան կողմանէ :

Ցօժարեցէք Տէր, կանխաւ ընդունել մեր շնորհակալութիւնն և սիրոյ ողջոյնը : Մնամ աղօթարար

13 յուլիս 1878 Խնամակալ
Եէնի-Գաբու. Երկ. վարժ. Թաղիս
Հմայեակ Վ. Գիմաքսեան

—

. . . Խմբագիր,

Ընթերցասիրաց ընկերութիւնը 'ի նպաստ Հ. Կղեմէս Սիպիլեանի հանդէս մը պիտի կատարէ յառաջիկայ կիւրակէ օր 16 յուլիս ժամը 7էն յՕրթաքէօյ Թաշ-Ներտիպան Օզտուրնոսեան Անտոն էֆէնտիի տան մէջ յորում ատենախօսութիւնք երգ.ք և այլ. տեղի պիտի ունենան այլ.և այլ անձանց կողմանէ :

Կը խնդրենք, Մեծ. Տէր, որ բարեհաճիք ներկայս ծանուցանել Ձեր պատուական լրագրոյն միջոցաւ 'ի գիտութիւն իւր բարեկամաց և ծանօթից : Դիւանադպիր խորհրդ.
Ընթերցասիրաց Ընկերութեան

—

. . . Խմբագիր,

Խորհուրդս կը խնդրէ որ բարեհաճիք հետեւեալ ազդն Ձեր ազգօգուտ լրագրոյ մէջ հրատարակել, որոյ համար կանխաւ մեր խորին շնորհակալութիւնն կը մատուցանեմք :

78 յուլիս 9/21 ի Դիմաց
Գատըգիւղ Թաղ. Խորհրդոյ
Ատենապետ
Սերովբէ Կիւլպէնկեան

Թաղիս Ս. Թագաւոր Եկեղեցւոյ կալուածներէն Բերա Մանկասար փողոցն 1 Թուանշանաւ պարտէզն, որ ուրիշին վարձու տրուած ըլլալով պայմանաժամն յառաջիկայ օգոստոս ամսոյ 15ին կը լրանայ, կրկին վարձու տալոյ համար աճուրդի դրուած է և տարեկան մինչեւ 4000 ղուրուշ ընծայիկ գրաւի վարձող անձ պատրաստ կը գտնուի :

Ուստի յօժարութեան և իշխան Ս. Եկեղեցւոյս կ'ազդարարուի, զի նոյն պարտէզն վարձել փափագող անձինք եթէ կան, Թուականէս մինչեւ 15 օր, Խորհրդարանս ներկայանալով խորհրդոյս հետ սակարկութեան մտնեն :

1878 յուլիս 9|21
Գատըգիւղ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱՍԱՍԸ

Եւ. Ըւմ. 14 յուլիս աքշամ գր.	16	28
Եւն. Ըւմ. 15 յուլիս սապահ. աչ.	16	26
Էն եիւքսէք	16	34
Էն աշաղը	16	25
Սաաթ 7	16	30
Միգ. 63 (Մուլթօն) 6 0/0 Փր.	102	
» 65 (Մուլթօն) 6 0/0 Փր.	103	
» 69 (Բէնար) 6 0/0	92	
72 (Թօնտի Թիւրգօր) 9 0/0	31	
» 73 (Բէնար) 6 0/0	84	
Րումէլի Շըմէնտիֆէր 3 0/0	60	
Լիրօր Փր.	3	
Հէվալէսի Փր.	1	1/2
Ագչէ Փարքի 0/0	12	

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻՅԱԹԸ

Քրէտի ժէնէր. 6 0/0 Լ. 0.	5	25
Սօսի ժէն. 6 0/0 Լ. Մ. գր. ք.	4	25
Իսթամպօլ Պանգասը	6	
Սօսիէթէ Օթօման Լ. Մ. գ. ք.	3	35
Թրամվէյ 5 0/0 Լ. գ. ք	4	55
Լավրիօմ (մաատէն) գ. ք. Փր.	59	20

ԳԱՑԷՆԻՆ ԲԻԱՑԱՍԸ

Էն եիւքսէք	287	
Էն աշաղը	283	
Սաաթ 7	283	
Նիւզլէգ գ սալէ պագըը հէսապը իլէ	62	20

ԻԼԱՆԱԹ

ՐՕՊԷՐԹ ԳՕԼԷՃ

Պօղազ-Իչինտէ Րումէլի-Հիսարընտա վագը օլան իչպու մէքթէպ մէքթէպին պու սէնէկի միւսապէթ սնավլանմալար 4/16տա պաշլանաճագ տըր :

Մէքթէպի մէզքուրէտէ ուլում ու ֆիւնունուն հէր պիր չէշիտի, վէ էլսինէյի էճնէպիէյի թալիմ իտէն էհլիէթլի մուալլիմլէր մէվճուտ օլուպ, չակիրտանըն թալիմ ու թէրպիյէսի իչին հէր նէվի սուհուլէթ վար տըր :

Մէքթէպտէ վէրիլէն տէրսլէր, վէ մէքթէպէ չակիրտ վէրմէք իչին չէրաիթի լազըմէ հագգընտա մաֆասսալ մալումաթ ալմագ իսթէյէնլէր, Գալաթա, Պէրչէմպէ-Պազարընտա մէքթէպին սարրաֆլարը Մր. Հանսըն վէ գումբանեասընա, եախօտ մէքթէպին նէզարէթինէ միւրաճաաթ էթմէլի տիրլէր :

FARINE H. NEÉTLÉ

Marque de Fabrique.

Իշ պու Ֆարին Նէսթլէ Թամիր օլունան ուն, աֆագ չօճուգլար իչին թէքմիլ պիր թաամ տըր :

Իսթանպօլտա քէօփրիւ պաշընտա վագը միւսիւ Ֆաննինին էճզախանէսինտէ սաթըլմագտա տըր :

ՍԱՀԻՊ ԻՄԹԻՅԱԶ
ԽԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթաաա Բէնչէմպէ-բազարընտա Ն 41 Իւսի խանընտա